

Op hoop van zegen

Zondag 30 maart 2025, Christus Triumfatorkerk

Voorganger ds. Jaap van den Akker

Lezing: Johannes 12: 20-27

KOMEN

- Welkom
- Aanvangslied 'In de veelheid van geluiden' (283: 1, 3, 4 en 5)
- Moment van Stilte
- Bemoediging en groet
- Psalm van de zondag Psalm 122: 1 en 3
- Kyrielied 'Met de boom des levens' (Lied 547: 1, 2, 3, 4)

WOORD

- Moment met de kinderen in de dienst
- *Gebed*
- Gesprek: in de tuin (1)
- *Animatiefilmpje*
- *Gesprek - In de tuin (2)*
- Projectlied *In de tuin*
- Bijbellezing: Johannes 12: 20-27
- Lied 'Als de graankorrel niet in de aarde valt en sterft' (ZZZ 705)
- Preek

Het paasfeest nadert.

Ook in de Bijbel.

In dit hoofdstuk uit het Evangelie volgens Johannes is Jezus in Jeruzalem.

Even tevoren is hij de stad binnengekomen op een ezel onder een enorm gejuich:

Hosanna! Gezegend hij die komt in de naam van de Heer, de koning van Israël.

Jezus is op het toppunt van zijn populariteit. Het volk juicht hem toe. En zelfs buitenstaanders zijn in hem geïnteresseerd. Er zijn een paar Grieken die hem willen spreken. Alsof er buitenlandse journalisten naar Jeruzalem zijn gekomen om verslag te doen van de nieuwe rabbi die van zich doet spreken. Het zijn buitenlanders, niet-joden, die het paasfeest bezoeken en geïnteresseerd zijn in de God van Israël. Ze melden zich bij Filippus. Hij komt uit het dorpje Betsaida, op de grens van het gebied van de Joden met het gebied van de Grieken. Hij spreekt Grieks. Hij kan misschien bemiddelen zodat deze buitenlanders Jezus kunnen ontmoeten. Maar hij twijfelt ook: staat Jezus daar wel voor open? Filippus weet het ook niet zo goed, en vraagt het aan Andreas, ook een leerling van Jezus met een Griekse naam. Samen vertellen ze Jezus dat nu zelfs buitenlanders in hem geïnteresseerd zijn.

En blijkbaar is dat voor Jezus het teken: als ook de niet-joden naar Jeruzalem komen om hem te ontmoeten, dan nadert de voltooiing van zijn missie. Of de Grieken Jezus ook echt ontmoet hebben, vertelt het verhaal niet. Blijkbaar was dat niet interessant genoeg. Het gaat om Jezus' reactie. Hij zegt: *"De tijd is gekomen dat de Mensenzoon verheerlijkt zal worden."*

Dit is het moment. Het keerpunt in de geschiedenis. De tijd is gekomen. God gaat ingrijpen. God ontfermt zich over zijn volk Israël. God ontfermt zich over de wereld. Alles wordt anders. Alles wordt nieuw. God keert terug als koning. Hij zal het kwaad verslaan en echte vrede stichten. De mensenzoon zal worden verheerlijkt. Jezus zal de hoogste plaats krijgen die hem toekomt. Iedereen zal zien dat hij de Heer is van de wereld. De koning der Joden, de lang verwachte Messias.

Zeker, dat zal gebeuren.

Jezus zal verhoogd worden.

Maar, de manier waarop die zien de leerlingen niet aankomen, en die Grieken zullen het helemaal niet begrepen hebben. Zij zijn net als velen in onze tijd, vooral van de succesverhalen. Van je sterker voordoen dan je bent. De Griekse mythologie zit vol met halfgoden, helden en winnaars.

In het Evangelie van Jezus Christus werkt dat anders.

Helden en winnaars. Dat zijn juist mensen die zichzelf wegcijferen. Die niet in het licht staan, maar zich in het duister begeven. Die niet op een voetstuk staan, maar tussen de mensen. Die niet de publiciteit zoeken, maar gewoon een leven leiden dichtbij de mensen. En daarom volgt op de aankondiging dat de tijd is aangebroken en dat de mensenzoon tot majesteit verheven moet worden, deze zin: *ik verzeker u: als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft brengt hij veel vruchten voort.*

Want die nieuwe tijd komt niet door macht en kracht. Jezus' verheerlijking is als een graankorrel. Een graankorrel komt pas tot zijn doel als hij verloren gaat. Een graankorrel moet vallen, sterven in het duister, onder de oppervlakte. Voor dood ligt hij in de aarde. Alleen dan en alleen daar kan er nieuw leven ontstaan uit een graankorrel. Alleen dan kan er nieuw graan opkomen en ontstaat er overvloed.

Jezus is als een graankorrel. Hij moet vallen. Sterven. Worden begraven. Om vrucht te kunnen dragen. En zo zal hij worden verheerlijkt. Aan het kruis.

De leerlingen zullen er pas na de opstandig iets van begrijpen.

En ook wij, wij zoeken nog steeds naar betekenis van deze woorden. Wij zoeken nog steeds naar betekenis van het lijden en sterven van Jezus.

Kan je de wereld redden door te sterven? Zijn wij gered door het sterven van Jezus?

Ja, zegt Jezus. Sterker nog: hij vraagt het ook van ons als we zijn leerling willen zijn:

Wie zich aan zijn leven vastklampt verliest het, maar wie in deze wereld zijn leven loslaat, behoudt het voor het eeuwige leven.

Blijkbaar gaat het zo met het eeuwige leven.

Je ontdekt het pas als je alles waar je zo angstvallig aan vastklampt, loslaat.

Je gaat pas echt leven als je durft los te laten. Als je durft toe te geven dat je het allemaal niet in de hand hebt. Als je durft te zeggen dat je het allemaal niet zo zeker weet. Als je alle wijsheden en grootspraak laten varen. Als er niets meer is, dan is daar God.

Dat is precies wat Jezus zelf heeft ervaren aan het kruis. Als er niets meer is, dan is daar God.

als een graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft het één graankorrel, maar wanneer hij sterft draagt hij veel vrucht. Jezus' dood is niet zinloos. Zijn sterven is geen nederlaag.

Maar ongewis is het wel. En duister. Spannend is het. De week die voor hem ligt. Het is bijna Pasen. Jezus krijgt geen garanties voor de weg die hij moet gaan.

Zo vertelt die graankorrel, die moet sterven een verhaal van hoop.

Geen optimistisch verhaal, maar wel een hoopvol verhaal.

"In ons taalgebruik is hoop vaak synoniem met optimisme", zei theoloog Erik Borgman vorige week in *Trouw*.¹ Maar dat is onjuist. "*Optimisme* is het verwachten van een goede afloop, en die verwachting kan teleurgesteld worden. *Hoop* is het vertrouwen dat datgene wat je doet van belang is, omdat het goed is. Die definitie van hoop is een stuk robuuster en minder afhankelijk van de uitkomst."

¹ *Trouw*, 21 maart 2025, "De Verdieping", pag. 8-9

En in datzelfde artikel zegt de dochter van bisschop Tutu (Mpho Tutu van Furth): “Hoop houdt in: ik weet dat het kwaad bestaat, ik weet dat er dingen misgaan, maar toch zet ik me met al mijn vezels in voor wat ik geloof dat goed en waar en rechtvaardig is.”

Dat is precies de weg die Jezus gaat. Hij weet niet hoe het afloopt. Hij weet hoe gevaarlijk het is wat hij doet. De spanning neemt elke dag toe, en toch zet hij zich met al zijn vezels in voor wat hij gelooft dat goed en waar en rechtvaardig.

Jezus gaat vol hoop zijn weg. Hij gelooft erin dat het goed is wat Hij doet. Het is de enige weg de hij kan gaan. Dit is wie hij is.

Dat hij vol hoop is, zegt niets over waar de weg toe leidt. Het kan zijn dood worden. Hij vergelijkt zich niet voor niets met een graankorrel. De bedoeling is dat die in de vochtige aarde, sterft, breekt en opengaat. Dat daar in het duister van de aarde nieuwe leven ontstaan, dat het duister te boven groeit, naar het licht, en uiteindelijk vrucht draagt, tientallen, honderden nieuwe graankorrels die hetzelfde proces doormaken. Maar niet elk zaadje ontkiemd. Niet elk plantje vindt de weg naar het licht. Er zijn geen garanties.

Het zit in je.

Hoopvol ben je gezaaid, maar zonder de uitkomst te weten.

Ben je dan mislukt, Als je niet tot wasdom komt en ontkiemt?

Of is de hoop die in je is, die je gaande houdt, die je de moed geeft het erop te wagen voldoende?

Jezus wist niet waar het op uit ging lopen, maar hij ging. En bracht vrucht voort, honderdmaal, duizendmaal – daarom zitten wij hier. Wij zijn Zijn vruchten..

Wij weten niet waar het op uit zal lopen, maar wij leven op de hoop en de verwachting. Wij groeien op weg naar het licht. En dat is voldoende.

God zegene de greep.

Amen.

- Muzikaal intermezzo

ANTWOORD

- Lied ‘de toekomst is al gaande’ (lied 605: 1, 3 en 4)
- Inspiratietekst ‘Hoop’ (toegeschreven aan Vaclav Havel)

Diep in onszelf dragen wij hoop.

Als dat niet het geval is, is er geen hoop.

Hoop is een kwaliteit van de ziel

en hangt niet af van wat er in de wereld gebeurt.

Hoop is niet voorspellen of vooruitzien.

Het is een gerichtheid van de geest,

een gerichtheid van het hart,

verankerd voorbij de horizon.

Hoop in deze diepe en krachtige betekenis is niet hetzelfde als vreugde omdat alles goed gaat, of bereidheid je in te zetten voor wat succes heeft.

Hoop is ergens voor werken omdat het goed is, niet omdat het kans van slagen heeft.

Hoop is niet hetzelfde als optimisme; evenmin de overtuiging dat iets goed zal aflopen.

Het is de zekerheid dat iets zinvol is

onafhankelijk van de afloop,

onafhankelijk van het resultaat.

MAALTIJD VAN DE HEER

- Voorbeden
- Collecte
- Nodiging
- Tafelgebed ('Door water en woestijn' - Dienstboek pag. 217-219), afgewisseld met:
Lied: 'Gij hebt met uw brede gebaren' (Lied 765: 1, 2 en 3)
Lied: 'Gij hebt met uw brede gebaren' (Lied 765: 4 en 5)
 ONZE VADER.....
- Breken van brood en schenken van de wijn
- Gemeenschap van brood en wijn, tijdens het delen van brood en wijn klinkt er orgelmuziek
- Dankgebed

GAAN

- Slotlied: 'Christus ons licht' (Lied 1005: 1, 2 en 5)
- Zegen